

FEUILLETON

„AMERICAN DENTAL SOCIETY OF EUROPE” (A.D.S.E.)

De 49e Jaarvergadering van deze vereeniging heeft deze keer plaats gevonden in Nice en niet, zooals gewoonlijk, in 't hartje van den zomer, doch in de tweede helft van April, wanneer volgens veler meening, het weer en de natuur aan de Riviera op zijn allermooist moeten zijn. Ons uitstapje naar Algiers ter bijwoning van het Congres der Association Française pour l'Avancement des Sciences, waarover collega de Beer het een en ander zal mededeelen in dit Tijdschrift, konden wij dus heel geschikt doen volgen door een bezoek aan de Côte d'Azur om daar de genietingen van een aangenaam klimaat en mooie natuur te combineeren met het nuttige en leerzame waarvan men op de bijeenkomsten der A.D.S.E. altijd zoo volop kan profiteren.

Was men aanvankelijk bevreesd geweest dat de afstand en de tijd van 't jaar voor velen beletselen zouden zijn om te komen het tegendeel bleek het geval te wezen. Een groot aantal collega's was verschenen, niet alleen uit de verschillende landen van Europa, doch ook uit Amerika waaronder bekende figuren als Rosenow, Galvin Woodworth, Goldberg, Burkhart c.a. Ook ons land was er goed vertegenwoordigd, wij ontmoetten er collega's Nord, v. d. Berg, Bierens, Roozen en Willemse (Rotterdam).

De A.D.S.E. is eene vereeniging van in Europa gevestigde Amerikaansche tandartsen en van Europeesche tandartsen die in Amerika hebben gestudeerd. Hare meetings, waarop ook introducés altijd hartelijk welkom zijn, kenmerken zich door de bijzonder prettige geest die er heerscht, een geest van joviale, gulle gastvrijheid, en door de uitstekende voordrachten en demonstraties die er door de meest vooraanstaande menschen in onze professie worden gegeven.

Er zijn weinig nationale en internationale vergaderingen (en ik heb er in den loop der jaren zoo eenige bijgewoond) waar men zooveel interessants te hooren en te zien krijgt als op die

der A.D.S.E. en waar naast de ernstige wetenschappelijke arbeidslust zoo'n opwekkende geest van aangename collegialiteit zich manifesteert. Zooals te doen gebruikelijk is was de dag vóór den aanvang der meeting gewijd aan een golf-wedstrijd onder de leden, een sportief evenement dat bijzonder geschikt is om zoowel de gezondheid als de collegiale verbroedering te bevorderen. Van den Berg betoonde zich een even verwoed als vaardig golfer, op een haar na gelukte het hem de uitgelooftde cup te winnen; Bierens, Nord en ik meenden te kunnen volstaan met meer of minder diepzinnige bespiegelingen omtrent dit edele spel en met het geven van goed bedoelde maar matig gewaardeerde adviezen.

Maandag den 21en had in het prachtige hotel Negresio de openingsvergadering plaats waar Rosenow als eerste spreker optrad met hetzelfde onderwerp als waarover hij later, op verzoek van Nord, in Utrecht heeft gesproken. Dat zijn rede met groote belangstelling werd aangehoord, evenals in de discussie die van Goldberg uit New-York, die zooveel in dezelfde richting heeft gewerkt als R., spreekt vanzelf.

Goldberg hield later nog een voordracht over:

„Pulpless teeth and their relation to systemic disease,” terwijl Fasting, patholoog-anatoom van de Mayo Clinics te Rochester daarna sprak over „Focal infection and Elective localisation, Evaluation of bacteriological procedures and biological factors.” Wel een bewijs hoezeer deze vraagstukken vooral in Amerika de wetenschappelijke onderzoekers bezighouden. George Villain uit Parijs gaf een uitstekende voordracht over: Stabilisation and Articulation, later gevolgd door practische demonstraties.

Bij 't aanhooren en aanschouwen gingen meermalen onze gedachten terug naar wijlen collega Frank Sr., die ongeveer hetzelfde principe als waarvan Villain uitgaat, reeds zoovele jaren geleden in het Tandheelkundig Genootschap verkondigde.

Nord was uitgenoodigd voor het houden van een voordracht, hij sprak over: „Necessity of prophylaxis in Orthodontia” en gaf later bij de „clinics” zijn voor ons bekende demonstratie van de techniek voor het vervaardigen van losse regulatie-apparaten. Het groote aantal toeschouwers dat zijn tafel omringde en de vele vragen, die hem werden gesteld waren wel een bewijs dat hij met 't een en ander veel succes had.

Ook de demonstratie van v. d. Berg met zijn: „Pinledge and Mac Boyle attachments for bridgework” oogste veel bewondering. Zij, die de laatste jaren, ook in onze vereenigingen, de

demonstraties van v. d. Berg hebben bijgewoond weten hoe uitstekend voorbereid en af hij deze weet te geven. 't Was dan ook welverdiend dat hem later aan 't banket door een der sprekers een extra pluimpje hiervoor werd uitgereikt.

Burkhart vertoonde een zeer interessante film over de ontwikkeling der tanden, terwijl de hoog bejaarde Dr. Hirschfeld uit Londen een aardige causerie hield over het onderwerp: „How practical dentistry appears to me after 15 years of retirement.”

Nog vele belangrijke voordrachten en demonstraties stonden op het programma, doch men kon niet alles bijwonen, ook van 't goede kan men te veel krijgen, temeer waar sommige sprekers de hun toegemeten tijd op haast onbehoorlijke wijze overschreden, een euvel dat blijkbaar internationaal is en waardoor de goede afwerking der programma's en de aandacht der toehoorders wel zeer worden geschaad. Dat naast de wetenschappelijke arbeid ook aan de jolijt een gepaste plaats werd ingeruimd behoeft nauwelijks vermelding; een schitterende autotocht naar Menton en Monte-Carlo (waar hardnekkige pogingen onzerzijds om de bank te doen springen op een gruwelijk fiasco uitliepen), een receptie in het nieuwe, imposante Palais de la Mediterranée gevolgd door een bezoek aan Broadway (glissez, mortels, n'appuyez pas) en andere verpoozingen werden met groot succes gebruikt om de banden van vriendschap en anderszins tusschen de collega's en hun vrouwen en dochters en nichtjes uit verschillende landen te versterken.

Het sluitingsbanket waar een 125-tal collega's aanzaten, was een waardig einde van deze drie nuttige en genoegelijke dagen en de geestige speeches die daar ten beste werden gegeven, waren allen vol lof over 't geen er gezien en gehoord en genoten was. Van den Berg die aangewezen was om de toast te beantwoorden: Our next meeting the 50th kweet zich op even verdienstelijke als gedurfde wijze van deze taak en sprak o.a. de hoop uit dat de A.D.S.E., zij het dan niet het volgend jaar, daar dan de meeting in Parijs zal worden gehouden, ook ons land eens weer zal aanwijzen als plaats van haar bijeenkomst.

Den Haag, Mei 1930.

VAN HASSELT.

CONGRES DER ASSOCIATION FRANCAISE POUR
L'AVANCEMENT DES SCIENCES (A.F.A.S.)

Algiers, April 1930.

Zooals men zich (waarschijnlijk niet) herinneren zal heeft collega Albert Joachim uit Brussel, het woord nemend voor België, aan den feestmaaltijd der F.D.I. in Augustus 1929 te Utrecht, in een peroratie, alle aanwezigen uitgenoodigd deel te nemen aan het congres van de Association Française pour l'Avancement des Sciences (A.F.A.S.), dat gehouden zou worden in April 1930 te Algiers en waarvan hem de eer te beurt was gevallen als voorzitter van de 14e Sectie — Odontologie — te mogen optreden.

Nadat wij de mogelijkheden van de verre reis naar het Zuiden den geheelen winter hadden overwogen, schreven we in Februari 1930 naar Parijs, dat we er wel iets voor gevoelden. Het gevolg was verbazingwekkend! Elke post bracht nieuwe drukwerken, betrekking hebbend op het Congres en op excursies in aansluiting daaraan te maken. En het was te verleidelijk! Immers wie Algiers zegt, zegt Noord-Afrika en wie Afrika zegt, denkt aan de woestijn, kameelen, moskeen! Een nauwkeurige voorstelling van het gebied ontbrak ons weliswaar, doch wij begonnen maar met boeken in te slaan over het Zwarte Werelddeel en ijverig de drukwerken te bestudeeren.

Het bleek in de eerste plaats, dat men, om het congres te kunnen bijwonen lid van de A.F.A.S. moest zijn en dit had het aangename gevolg, dat op alle Fransche treinen en schepen een belangrijke reductie werd toegestaan op de prijzen! Na lange correspondenties sloten wij ons aan bij een Belgische groep, die een tocht georganiseerd had door Groot Kabylië, eenige steden en een stukje woestijn. En zoo bevonden we ons den 12den April 1930 in den expres Parijs—Marseille, waar we vele oude kennissen konden begroeten en nieuwe vriendschap sluiten, en we hebben nog nooit zoo gemakkelijk gereisd als ditmaal. Slechts eenmaal eerder n.l. in Amerika in 1926, reisden mijn vrouw en ik met een groep mede, doch hoeveel

beter was hier alles geregeld! Hulde aan den organisator collega Poutrain uit Brussel, die ons allen behoedde als een zorgzame vader, ieder met raad en daad bijstond tot zelfs met chocolade paascheieren op Paaschzondag en die, mede om de fez, waarmede hij steeds aan het hoofd van zijn troep te vinden was, den vereerenden bijnaam van „Pascha” ontving.

In Marseille werd een tocht per auto door de stad gemaakt. De Notre Dame een moderne basiliek, hooggelegen, vanwaar een prachtig uitzicht op de haven te genieten is, mag wel even genoemd worden. De oogen van het grootsche vergulde Madonnabeeld, dat de kerk bekroont, zijn voorzien van lichten tot heil van de zeevaarders. De bekende Canebière leek ons meer beroemdheid te bezitten dan ze verdient.

De Middellandsche zee stelt men zich voor als een heerlijke binnensee in een subtropisch klimaat. Tegenover ons gedroeg zij zich èn op den heen- èn op den terugweg hoogst onhebbelijk en bij nader informatie bleek dit traject vaak slecht te zijn voor minder zeevaste reizigers. Ik behoor tot dezulken en kan U dus niet zeggen of Algiers van zee uit gezien den titel van „la ville blanche” verdient!

Algiers — de Arabische naam is El Djezaïr, wat eilanden beteekent — is een verrukkelijk oord. De stad, die 215.000 inwoners telt, waarvan 160.000 Europeanen is over een lengte van 16 K.M. langs een prachtige beschutte baai gebouwd tegen de helling van het Atlasgebergte. Wij woonden in het hooggelegen moderne Fransche gedeelte, Mustapha superieur waar men al volop kan genieten van de subtropische vegetatie en waar het vooral 's avonds kostelijk naar oranjebloesem ruikt, die de benzinelucht zelfs bedekt! Daar is ook het Palais d'Été van de Gouverneur-Generaal in een uitgestrekt park en men krijgt hier al een klein begrip van wat de Franschen in Noord-Afrika op koloniaal gebied volbrachten, — want 100 jaar geleden was de stad met z'n 40.000 inwoners het centrum van de Barbarijsche zeerooverij, nog door geen volk ooit bedwongen, en waarvan de verhalen van wreedheid ons nu nog kippevel bezorgden. Terwijl men er nu zelfs in de Kashba d.i. de oude Arabische stad en beteekent vesting, overdag heel rustig kan wandelen.

O, die Kashba! Dat conglomeraat van nauwe en allernauwste slobjes en trapjes, aan weerszijden of vlakke hoge muren met een enkel klein getralied venstertje of kleine open ruimten, die een winkel of een Moorsch café voorstellen. Daar krioelen de wonderlijkste gedaanten in bonte mengeling van de meest schoone tot de meest beklagenswaardige schepselen, met tul-

banden of fezzes naar welstand of mode, stijf of slap, gehuld in gewaden, in alle nuanceeringen van smetteloos wit tot bruin-zwart, vaak zoo haveloos, dat men zich afvraagt, hoe die stakers kans zien zich in zulke gaten te kleeden! — Weinig vrouwen zijn er te zien naar verhouding, alleen de allerarmsten komen op straat. Zij hebben een soort Klu-Klux-Klan gewaad over het hoofd met een gaafje voor één oog, of een laken om, dat het gezicht vrij laat, maar waarbij dan een „zakdoekje” zoo om den neus gebonden is, dat alleen de oogen onbedekt zijn. Niet gesluierd zijn de Kabylsche Mevrouwen met haar fel gekleurde jurkjes en wilde tatouage op het gezicht, en de dansmeisjes van de stam der Oued-Naïls, van alle leeftijden en alle graden van schoon- en leelijkheid, met goud behangen, het loon van hun werken.

In dat oude stadsgedeelte vindt men ook de Jodenbuurt, met zijn talrijke bevolking, de mannen geheel gekleed als de Arabieren, de vrouwen met gebloemde japonnen en shawls, de conservatieven; de meer geëmancipeerden in alle nuanceeringen naar de Europeesche kleeding toe. Daarnaast de Spaansche buurt met vele Spaansche schoonen — doch — ik behoorde U van het congres te vertellen.

Het congres begon voor ons met een gezellige samenkomst met de Algerijnsche collega's, gastvrije Franschen, sommigen in Algiers geboren, anderen geïmporteerd, doch die allen hun opleiding in Frankrijk hebben genoten. Wel is waar heeft Algiers een universiteit, maar de afdeeling tandheelkunde is nog slechts in voorbereiding.

Donderdag 15 April 's morgens had de officieele opening plaats in de Opera, die bewaakt werd door de zeer decoratieve zouaven met gepresenteerde sabels. We durfden ze slechts met schroom passeeren, maar daarna bekeken we ze nieuwsgierig en vol bewondering: een levend schoon standbeeld!

Op het tooneel hadden plaats genomen de Gouverneur-Generaal M. Pierre Bordes, die de zitting presideerde, het eerecomité, het plaatselijk comité en de afgevaardigden van verschillende naties. De Gouverneur sprak de openingsrede uit, waarbij in het bijzonder de Arabische bevolking, vertegenwoordigd door eenige schoone gestalten — inlandsche professoren — dank gebracht werd voor hunne medewerking. Ook spraken de vertegenwoordigers van België, Italië, Spanje, Roemenië, en vooral de vertegenwoordiger van Canada bracht gevoelvolle woorden over van de Franschen daarginds. Het geheel werd opgeluisterd door het muziekkorps van het vreemden-legioen, dat uitstekende muziek ten gehore bracht. Opvallend blond

en jong, deze spelers tusschen al die Zuidelijke gebronsde koppen. 't Zijn dan ook overwegend Duitschers.

Direct daarna begonnen de zittingen van de afdeling Odontologie. Over het algemeen heeft de entourage van het congres meer indruk op ons gemaakt dan het congres zelve. Van de aanwezige Hollanders van Hasselt, Nord en van den Berg gaven beide laatste een welgeslaagde voordracht. Verder spraken o.a. Priem uit Gent, Henri Villain uit Parijs, maar het viel op dat het materiaal en de demonstratie van de Hollanders lang geen slecht figuur maakten! Van den volgenden dag dienen nog vermeld te worden de voordracht van Hruska uit Milaan, den Amerikagangers van 1926 welbekend. Hij sprak over de biologische voorwaarden voor brugwerk aan de hand van gevallen, waarbij hij de meening der vergadering vroeg. Verder een buitengewone voordracht over gehemeltepleetoperatie van Professor Ernst uit Berlijn, gevolgd door een belangrijke discussie van Professor Dufourmentel uit Parijs, in welk debat de Fransche en Duitsche geest op hun best naar voren kwamen, en in dit geval leidden tot een onderlinge waardeering en belofte tot gezamenlijke bespreking en van elkander leeren. Ditmaal had Duitschland met zijn vertegenwoordiger wel een heel goeden greep gedaan, zooals bij vele volgende gelegenheden bleek.

's Middags vond er een allergezelligste lunch plaats, ons aangeboden door den ijverigen en beminnelijken voorzitter Joachim, Van Hasselt voor Nederland het woord voerend op de van hem bekende charmante wijze, verklaarde, dat zonder twijfel Bou—Saada, een stadje in het Zuiden, wat oord des geluks beteekent, van toepassing was op die feesttafel. De Belgische en Hollandsche deelnemers boden Mevrouw Joachim een arabische koperen kan en kom ten geschenke aan.

's Avonds had in het Casino Municipal het groote diner van de A.F.A.S. plaats. De noodige redevoeringen ontbraken niet. Na afloop arabische muziek in het prachtige grootsche gebouw, dat speciaal voor de Centenaire (100 jarig protectoraat van Frankrijk over Algiers) is gebouwd in 10 maanden tijds.

Bijna zou ik een tocht vergeten te vermelden bij nacht door de Kashba, waarbij verschillende dansgelegenheden en een Moorsch bad werden bezocht. We werden wel op zeer origineele wijze daarin geleid, n.l. door twee politieagenten! En zij waren wel de meest enthousiaste toeschouwers bij dit stuitend bedrijf.

Donderdagavond 17 April vond het feestdiner van onze sectie ons allen vroolijk bijeen in het allernieuwste, zeer smaak-

volle en kostbare hotel Algeria van de Compagnie Transatlantique. Bij ontstentenis van eenig ander Hollander mocht ik namens de Nederlandsche collega's het woord voeren om te gewagen van de aloude kibbelpartijtjes van twee bureu — België en Holland — die het toch zoo kwaad niet 'met elkaar meenen en nu samen bij een groot en rijk vriend te gast zijn en zoo elkander meer leeren waardeeren.

Bij het noemen van de voornaamste voordrachten door den president van het plaatselijk comité, Fourest, werden gememo-reerd die van Professor Nord uit den Haag en van den Berg, Amsterdam! De vertegenwoordiger van den gouverneur-generaal zeide, als antwoord op een wensch uitgesproken door Dr. Fourest, in een schoonklinkende rede, dat hij de verzekering kon geven van de volle medewerking van de regeering op mondhygiënisch gebied! Terwijl de president van de A.F.A.S. zeer gelukkig was met zijn afdeling tandheelkunde, die hij tot de meest vruchtbare van zijn secties rekende!

Dit feestdiner besloot een dag in het geheel niet aan het congres gewijd, maar kostelijk door een uitstapje van alle congressisten, dus niet alleen tandheelkundige, over Boufarik — ontvangst door den burgemeester met champagne in de reusachtige tabakshallen — naar Blida, waar de sinaasappelen bloeien en rijpen — ontvangst met sinaasappelen en — anisette — naar het Apenbeekje, waar vanuit de begroeide rotsen de aapjes afdalen tegen etenstijd, op de daken van het hotel springen om lekkernijen van de bezoekers in ontvangst te nemen. De lunchtafels zijn dan ook vaak ontvolkt ten bate van de Algerijnsche dakhaasjes; misschien is de gewone „méchoui" d.i. aan het spit geroosterd lamsvleesch er ook wel niet heelemaal onschuldige aan!

Na de lunch werden nog vele kilometers afgelegd: alle dimensies in dit Noord-Afrikaansche land zijn eindeloos, zooals we later ook wel zouden merken.

Vol verwachting stapten wij Vrijdag 18 Mei in een prachtige, allermooiste autocar, 22 in getal, plus chauffeur en mécanicien. Dien dag reden wij van Algiers over Tizi-Ouzou naar Bougie, bergop bergaf door prachtig landschap vol afwisseling, voornamelijk bewoond door de Kabylen, het wonderlijke volkje, waar over iedere ethnograaf en linguïst in verarring en verwoering raakt. De ligging van Bougie is buitengewoon aan een natuurlijke haven van de Middenlandsche zee. De bioloog kan hier overal zijn hart ophalen, aan een kostelijke flora en een ongekende hoeveelheid vogels van diverse pluimage!

Den tweeden dag gingen we weer vroeg verder over Setif, 1000 M. hoog gelegen, naar Constantine. Weer geheel ander

landschap; eerst de vruchtbare Zuidhelling van het Atlasgebergte, nu de hoogvlakte. Wij snorden voorbij stadjes waar in 1916 nog voor het laatst een opstand van de inboorlingen plaats had; we kregen wel terdege een indruk van het voortreffelijke kolonisatiewerk der Franschen.

Constantine was voor ons een der wonderen. Wij konden er een Zondag blijven en genieten, niet alleen van de buitengewone vergezichten vanuit de hooggelegen stad en de wonderlijk prachtige Gorges du Rhummel — een kloof van een grootscheid en een wildheid, zooals Zwitserland er geen heeft, maar ook van de stad zelve en haar merkwaardige rassenverzameling en mengselen, die daar in Constantine wel heel duidelijk te onderscheiden zijn.

Maandag weer welgemoed verder over Batna naar Timgad. Dit is een Afrikaansch Pompei, maar grooter, een laat-Romeinsche kolonie, zelfs met cararisch marmer gebouwd, later door Barbaren verwoest, weer later geheel onder zand bedolven. Wij werden er door een alleraardigsten Arabischen gids in een keurigen zijden burnous rondgeleid. Bijna alle Arabieren spreken zeer goed Fransch; de mannen wel te verstaan, de vrouwen leeren niets over het algemeen. De geheele stad konden we niet bezoeken, zoo uitgestrekt is deze. Maar we betraden wel het huis van een aesculaap, huis met hospitaal. De steenen met inschriften voor de deur zijn goed bewaard gebleven en duidelijk te lezen.

Dienzelfden dag nog reisden wij verder over Elkantara naar Biskra. Uren lang reden wij door prachtig berglandschap op een hooge scherp toeloopende rotsketen aan. Plotseling een zwenking, we gaan langzaam door een spleet en daar — een aanblik om nooit te vergeten! De woestijn met zijn prachtig kleurenspeel in het late namiddaglicht; geel zand tegen bruinroode rotsen. Heel ver aan den einder de duinen, bergen, violet en onder ons een woud van duizenden, duizenden palmen, groen met felgele dadelrossen: de oase!

Daarna in de dalende zonneschijn nog 20 K.M. door deze sprookjeskleuren naar Biskra de stad uit 1001 nacht. Helaas van de 1001 paleizen is er niets meer over. Biskra bevat nog wel naast het moderne hotelgedeelte, een Arabische wijk, waar men zich nog 1001 jaar terug wanen kan, onbeschrijfelijk mooi en vies, zooals overal in Algiers. De inlandsche markt in zoo'n wijk is het schilderachtigste, wat men zich denken kan. De oogen gaan er te gast, de neus helaas niet, want niet altijd zijn de Arabische parfums in staat de omhoog stijgende geuren van de Arabische afval te bedekken. Berg je dan maar!

Toevallig maakten we in Biskra kennis met een Arabisch collega d. w. z. eigenlijk een technicus, die in Frankrijk bij tandartsen heeft gewerkt, en nu in Algiers een groote praktijk heeft, zomers in Sétif, 's winters in Biskra. Praktijkopbrengst 100.000 francs. Dat zijn praktijk goed is behoeft ons niet te verwonderen. Nog nooit waren wij in een land, waar de caries en de pyorrhoe zulke verwoestingen aanrichten, en zoo ongestoord, als in Algiers. Onze collega schreef dit toe aan het gebruik van veel koud water en peper! Zijn praktijkkamer werd door eenige collega's bezocht: een klein leelijk vertrek met een gewone stoel, een S. S. W. trapboormachine, een spoelkom en een instrumentenbak met een intens vieze doek eroverheen. Hij toonde brugwerk en gebitten.

De kennismaking was werkelijk alleraardigst: den volgenden morgen kwam hij zich aanmelden in een prachtig geborduurd costuum en zijden tulband. Hij had vrij genomen om ons naar het naburig Sidi Okba te begeleiden, een klein dorpje waar de oudste moskee van Algiers zich bevindt. Deze bezochten we evenals de minaret en daarna voerde onze collega ons naar den sheik d. i. de burgemeester, die ons met groote hoffelijkheid in zijn tuin ontving en ons naar eenige op den grond uitgespreide tapijten geleidde. We namen plaats op Oostersche wijze, voor zoover mogelijk, en kregen toen werkelijk zeer smakelijke zwarte koffie, helaas geschonken uit leelijke emaille koffiekannen, made in Germany, in smakelooze kopjes. De gekleurde glazen suikerpotten zouden nog een slecht figuur slaan op een „penant kastje” in een hofje. Onze collega fungeerde als tolk.

Van Biskra over Bou—Saada naar Algiers terug over een slechte weg. Onze wagen moest af en toe een rivier doortrekken met of zonder water, wij brachten het er af met twee kappotte banden.

In Bou—Saada wandelden wij per kameel een eindje de woestijn in en vormden zoo echt de „Caravane des Docteurs,” zooals we in ieder hotel geboekt stonden. De beweging op zoo'n wonderlijk beest is niet ongenoegelijk. Men zit er prettig; 't opstappen is veel gemakkelijker dan bij een paard, want het beest buigt zijn voor- en achterknieetjes, je gaat zitten op een keurig zadel, dan tikt een vies Arabisch jong tegen de pooten en hij verheft zich statig. En bij zijn langzame pas is er van zeeziekte geen sprake, nee dan is die Middellandsche zee een heel wat onbetrouwbaarder sujet! wier streken zich met alle mogelijke pillen nog niet eens heelemaal laten bedwingen, zie boven.

Wij troffen het dat er 's middags een fantasia gehouden werd. Dat zijn Arabische ruiterspelen, die in sommige jaren maar eenmaal plaats vinden. Nu werden ze gegeven ter eere van een groep leerlingen van de Oostersche school te Parijs.

Wat een onwezenlijk schouwspel toen daar de ruiterstoet tusschen de leemen stadsmuren te voorschijn kwam met den caid aan he thoofd! Welk een pracht van vorm en kleur, wat kostbaar de vol met zilver geborduurde gewaden en de zadels en kopstellen van de paarden! Als duivels vlogen ze in razende galop over de steppe, de geweren knalden en dan trokken zij de sabels. — En dat alles tegen een achtergrond van wazig violette woestijnduinen, onder een stralende zon en omgeven door de schilderachtigste en vieste wezens, die de verbeelding zich kan voorstellen — onvergetelijk! ¹⁾

Het einde van den tocht, Algiers, waar wij ons al thuis voelden. Nog even een gezamenlijk bezoek bij den Gouverneur-Generaal in het Palais d'Eté, tijdens de ontvangst van de beste leerlingen van Parijsche scholen. Een wandeling door de tuinen en zalen en zelfs de particuliere vertrekken. Vele charmante redevoeringen, waarbij men als steeds weer onder de bekoring kwam van de Fransche geest, die ditmaal ook de diepere oorzaak was van een van de meest boeiende reizen ooit beleefd!!

B. H. DE BEER.

¹⁾ Vanuit Bou—Sadaa bezochten we den Marabout van El Hamel, Marabout is de naam voor een geestelijke en voor een religieus gebouw. In El Hamel zijn eenige groote geestelijken begraven o.a. de voorlaatste marabout, een vrouw, wat tot de hooge uitzonderingen behoort. Iedere pelgrim krijgt een kopje koffie. De tegenwoordige marabout zat op de binnenplaats temidden van groote koperen borden met sinaasappelschillen, kippen- en lamsbeenderen en een ongelooflijke hoeveelheid gebruikte borden en kopjes.

ALGIERS—NICE—LONDEN.

Aan bovenstaande verslagen moge ondergeteekende nog toevoegen, dat hij op 1 Mei de gast was, van de London Branch van de British Dental Association, die ter gelegenheid van haar vijftig-jarig bestaan, gedurende dit vereenigingsjaar achtereenvolgens een drietal buitenlanders had uitgenoodigd een spreekbeurt te komen vervullen.

Schrijver dezes sprak daar over het nut en de noodzaak van vroegtijdige Orthodontische behandeling en werd in het gezellige Vereenigingsgebouw van de B. D. A. op de meest hartelijke wijze ontvangen.

Niet alleen de voorzitter, de ook hier te lande welbekende Dr. F. N. Doubleday, doch het geheele auditorium, waaronder zich zeer vele bekende en bevriende gezichten bevonden, maakten den gast duidelijk dat hij in dat milieu zeer welkom was, hetgeen uit den aard der zaak bedoeld was als een hulde aan het land, dat hij de eer had te vertegenwoordigen en waarvan meerderen uit de vergadering sinds Utrecht 1929 de beste herinneringen hadden meegenomen.

Waar zijn vacantie zich ten einde spoedde, had ondergeteekende nog maar een paar dagen om van de hem geboden gastvrijheid te genieten, wat in zooverre gelukkig was, omdat aan vacanterust in die dagen wel zeer weinig aandacht werd geschonken.

Het levenstempo van de bewoners der groote wereldcentra, is nog altijd zooveel sneller dan het onze, dat ook de nog al eens buiten de grenzen vertoevende Hollander in den regel eenige moeite heeft in het bijhouden van zulk een werk- en ontspanningsprogramma en het gevoel krijgt, dat een kortademig mensch moet hebben, wanneer men hem voortdurend iets sneller laat loopen dan hij gewend is!

Intusschen was onder meer het bezoek aan verschillende groote Londensche ziekenhuizen en inrichtingen van onderwijs leerrijk en interessant, onder anderen werd het schrikbarend

duidelijk, hoe zeer men momenteel in Engeland leeft onder den indruk van de gevaren der „Oral focal injection,” waardoor op medisch bevel ontelbare — ook gezonde — tanden en kiezen aan den forceps ten offer vallen.

„The swinging of the pendulum”, in Amerika reeds ettelijke jaren geleden geconstateerd, moet hier helaas nog komen, wat voor een deel vermoedelijk ook zijn oorzaak vindt in het feit, dat het Engelsche publiek, sinds jaar en dag is opgegroeid in het besef, dat mondbehandeling voor het grootste gedeelte bestaat uit extractie en prothese.

Men zal zelden een land vinden, waar ook bij de jongere individuen het aantal prothese-dragend zóó groot is.

De nieuwe Eastmankliniek, die haar voltooiing nadert, zal zonder eenigen twijfel in deze wereldstad zeldzaam nuttig werk kunnen doen, met name wat betreft de propaganda voor betere mondverzorging en mondhygiëne.

Tot slot werd een Londensche mist gedemonstreerd, die aan duidelijkheid zoo weinig — of liever zoo véél — te wenschen overliet, dat bij den terugkeer per vliegtuig, binnen een minuut, stad en land voor goed aan het oog onttrokken waren en eerst de Fransche kust ons uit de wolken in de wereld (en daardoor in de wolken) terugbracht.

Twee en een half uur na het vertrek van Croydon in stralend zomerweer aan eigen koffietafel zittend, overpeinsde ik de juistheid van een nieuwe variant:

Du brouillard au soleil il n'y a qu'un pas!

CH. F. L. NORD.